

Zöldségnövények ismerete

A zöldségnövények fogalma

A zöldségfélék

- lágyszárú
- (általában) intenzív művelést kívánó
- nagy biológiai értékű
- nyersen vagy egyszerű módon feldolgozva emberi táplálékul szolgáló növények.

Határesetek

- Szamóca
- Görög- és sárgadinnye
- Keményítőtartalmú gyök gumósok
- Borsó és bab
- Csemegekukorica
- Tökfélék
- Hagymafélék
- Fűszerpaprika
- Zöldfűszerek (pl. bazsalikom, koriander)

Hány zöldségfajt ismernek?

zöldségcsoport	„Balázs könyv”	World vegetables
Burgonyafélék	4	23
Kabakosok	5	32
Hüvelyesek	4	29
Káposztafélék	8	9
Gyökérzöldségek	9	23
Levélzöldségek	17	74
Hagymafélék	8	15
Egyebek	6	18
(Keményítő tart. gumós)	(1)	(41)
Összesen	58	263

A zöldségnövények csoportosításának lehetőségei

- Rendszertan szerint
 - Fogyasztott rész szerint
 - Élettartam szerint
 - Származás szerint
 - (Termeszthetőség helye szerint)
 - Ökológiai igény szerint (pl. hőigény, sótűrés)
- Gyakorlati csoportosítás

Fontosabb növénycsaládok a hazai zöldségtermesztés szempontjából

- Brassicaceae (listánkon 15 faj)
- Asteraceae (6)
- Apiaceae (6)
- Amaryllidaceae (6)
- Cucurbitaceae (6)
- Fabaceae (5)
- Solanaceae (4)
- Amaranthaceae (3)
- Két család 2-2, hat család 1-1 fajjal
összesen 16 növénycsalád képviselői

Fogyasztott rész szerinti csoportosítás

- Gyökér rész – karógyökér, répatest, rizóma, gyök gumó
 - Szárrész – hajtás, szárgumó
 - Levél – teljes levél, levéllemez, levélnyél
 - Elhúsosodott levélalap – pl. hagymatest
 - Rügy – óriásrügy, oldalrügy
-
- Elhúsosodott virágzat
 - Termés
 - Mag

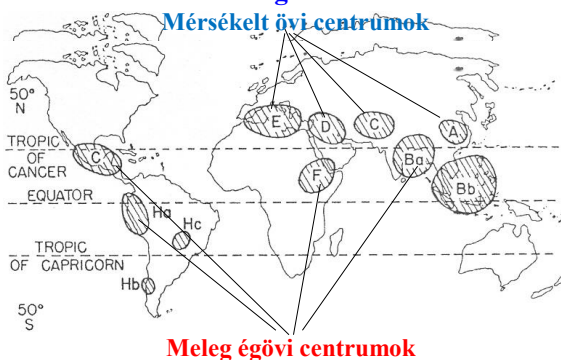
Zöldségfélék felhasználás szerinti, gyakorlati csoportosításának kategóriái

- Burgonyafélék (3 (5) faj a listánkról)
- Kabakosok (6 faj)
- Káposztafélék (7 + 2? faj)
- Hüvelyesek (5 faj)
- Levélzöldségek (15 faj)
- Gyökérzöldségek (9 faj)
- Hagymafélék (6 faj)
- Egyebek (6 faj)

Élettartam szerinti csoportosítás

Botanikai élettartam	Termesztés időtartama
• Egyéves	• Egyéves
• Kétéves	– 2-3 hónap
• Évelő	– akár 6-8 hónap
	• Áttelelő
	• (Kétéves)
	• Több év

Földrajzi származás szerinti csoportosítás – Vavilov-féle géncentrumok

Mérsékelt övi centrumok:

Kína (A)

Közép-Ázsia (C)

Mediterrán (E)

Hidegtűrő, többé-kevésbé fagyűrő, kevésbé fény- és vízigényes növények. Káposztafélék, levélzöldségek, gyökérzöldségek, hagymafélék tartoznak ide.

Meleg égövi (trópusi) centrumok:

India és Burma (Ba)

Etópia (F)

Dél-Mexikó, Közép-Amerika (G)

Equador, Peru, Bolívia (Ha)

Melegkedvelő, fagyérzékeny, fény- és vízigényes növények. Burgonyafélék és kabakosok tartoznak ide.